

คณะกรรมการจริยธรรม

คณะกรรมการจริยธรรม หมายถึง คณะบุคคลที่มีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกรรมาธิการ พ.ศ. 2563 และข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมาธิการ พ.ศ. 2563 อย่างเคร่งครัด รับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมจากสมาชิก บุคคล หรือหน่วยงานใด กรณีที่มีการกล่าวหาว่าสมาชิกหรือกรรมาธิการกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้ข้อบังคับ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้คำวินิจฉัยเป็นที่ยุติ และตั้งอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับ

คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยกรรมการ จำนวน 15 คน ได้แก่

- 1) ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานคณะกรรมการ
- 2) ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
- 3) ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 2 คน ซึ่งได้รับเลือกจากกรรมการ
- 4) ประธานคณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร
- 5) ประธานกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาล
- 6) ประธานกรรมการประสานงานพรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกในคณะกรรมการประสานงานพรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการประสานงานพรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
- 7) สมาชิกจากพรรคการเมืองที่มีสมาชิกดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 4 คน โดยอย่างน้อยต้องเป็นหญิง จำนวน 1 คน
- 8) สมาชิกจากพรรคการเมืองที่มีได้มีสมาชิกดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 4 คน โดยอย่างน้อยต้องเป็นหญิงจำนวน 1 คน

ในกรณีที่ไม้อาจเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรให้ครบจำนวนได้ ไม่ว่าจะเพราะเหตุไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร หรือมีผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้เลือกจากผู้ที่เคยเป็นสมาชิก

กรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ พ้นจากการเป็นสมาชิก ตาย ลาออก ขาดการประชุมคณะกรรมการ 3 ครั้งติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีได้แจ้งเป็นหนังสือให้ประธานคณะกรรมการทราบ สภาผู้แทนราษฎรมิมติให้ออก พรรคการเมืองที่กรรมการเป็นสมาชิกถูกยุบ ขาดคุณสมบัติ หรือได้รับการลงโทษตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ พ.ศ. 2563

คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาเรื่องที่ได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมของสมาชิกหรือกรรมาธิการให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับเรื่องร้องเรียน หากมีความจำเป็นไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการขอขยายเวลาต่อสภาผู้แทนราษฎรได้ครั้งละไม่เกิน 30 วัน ถ้าอยู่นอกสมัยประชุมก็ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร แล้วแจ้งให้สภาผู้แทนราษฎรทราบภายหลัง โดยองค์ประชุม

ของคณะกรรมการต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คำวินิจฉัยหรือคำสั่งของคณะกรรมการให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และอย่างน้อยจะต้องประกอบด้วยเหตุผลประกอบคำวินิจฉัย ความเป็นมาหรือคำกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการพิจารณา ตลอดจนบทบัญญัติของกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และให้กรรมการทำคำวินิจฉัยส่วนตนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ด้วย

กรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่า มีพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักรับฟังได้ และที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยว่า สมาชิกหรือกรรมการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. 2563 ให้คณะกรรมการมีอำนาจที่จะลงโทษโดยการตักเตือน ตำหนิ ให้ขอโทษต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามที่คณะกรรมการกำหนด หรือประณามให้เป็นที่ประจักษ์ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าไม่มีพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักรับฟังได้ว่า สมาชิกหรือกรรมการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ หรือไม่มีพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าสมาชิกหรือกรรมการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับอันเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการยกคำร้องโดยเร็ว คำวินิจฉัยของคณะกรรมการถือเป็นที่สุด และให้รายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบ

กรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่า มีพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าสมาชิกหรือกรรมการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้อันเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา ในกรณีที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมีมติว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับอันเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำหรับคณะกรรมการจริยธรรมวุฒิสภานั้น ประกอบด้วย 1) รองประธานวุฒิสภาที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย จำนวน 1 คน เป็นประธานคณะกรรมการ 2) ประธานคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคณะตามข้อ 78 วรรคสอง ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562 หรือกรรมการซึ่งประธานคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาแต่ละคณะมอบหมายเมื่อได้หรือคณะกรรมการคณะนั้น ๆ แล้ว จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ โดยในปัจจุบันได้มีคณะกรรมการจริยธรรมวุฒิสภา จำนวน 27 คน ส่วนหน้าที่และอำนาจการพ้นจากตำแหน่ง และการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการจริยธรรมวุฒิสภานั้น จะเป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการ พ.ศ. 2563 ได้กำหนดไว้

จัดทำโดย

นายโชคสุข กรกิตติชัย วิทยาการเชี่ยวชาญ
นางสาวอรุณี ชัยสุวรรณ นิตกรชำนาญการ
นางสาวเปรมฤดี วงศ์สาคร เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ